γραφικοῖς πίναξι, καὶ πάντως αὗτος ἐςὶν ὁ ἀκριβέςερος πάντων, τοῖς ῥύσσοις ἤδη τῶν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πρύτου μέχρι τοῦ Πόντου, ἀριςερῶν παριςρίων ὑποχωρηθέντων· οὕτω, ῥαδίως οὗτοι γεωγραφικόν τι ἄξιον πίςεως ποιεῖν δύνανται.

Κατὰ τοῦτον οὖν τὸν γεωγραφικὸν τῆς Βασσαραβίας πίνακα, διασχίζεσθαι καὶ ποιεῖν τὰ ςόματα ὁ Ιςρος ἄρχεται, πρὸς μεσημβρίαν πως τοῦ φρουρίου Ισμαὴλ, ἐν ἀριςερᾷ τῆς λίμνης Ιαλποὺχ· καὶ ὁ ἀριςερὸς βραχίων κλίνει πως πρὸς τὸ βόρειον, καὶ ὁ δεξιὸς πρὸς τὸ ἀνατολικονότιον· ὥςε τὴν ἀρχὴν τῆς σχηματιζομένης νήσου, οὐκ αὐχένα λεπτὸν, ἀλλ' ὠμοπλάτην ὅλην, πλατεῖαν, μεγάλην εἶναι, καὶ τῷ ὄντι ἡρακλείαν, τοῦ πλάτους ἀπὸ Ισμαὴλ ὄντος μέχρι τῆς διασχίσεως. Η νῆσος αὗτη, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς διασχίσεως, καθήκει νῦν μέχρι θαλάσσης, πρὸς ἕω ἐκτεινομένη, καί ἡ μεγίςη ἐςὶ τῶν ἐν τοῖς ςόμασι τοῦ Ιςρου. Αυτη ἐςὶν ἡ Πεύκη τοῦ Στράβωνος, ἡ πάλαι μὲν κατ' αὐτὸν ἑκατὸν εἴκοσι ςαδίους ἀπέ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

χυσα τῦ Πόντυ, νῦν δὲ ὑπ' αὐτῦ βρεχομένη. Εν δεξιᾷ ταύτης καὶ τῦ Σωληνᾶ ςόματος, ἔςιν ἡ δευτέρα τὸ μέγεθος νῆσος, ἀπὸ θαλάσσης καὶ αὐτὴ ἀρχομένη, καὶ περαιυμένη, πολὺ κάτω τῆς διασχίσεως, ὐκ εἰς ὀξὺ, ἀλλ' εἰς πλατὺ καὶ αὐτὴ ἀπολήγυσα. Υπὲρ αὐτῆς δὲ νησίδιον τρίγωνον, ὗ τὴν κορυφὴν ὁ πρωτεύων δεξιὸς βραχίων τῦ Ιςρυ ποιεῖ, διασχιζόμενος εἰς τὸν Σωληνᾶν ἐν ἀριςερᾷ, καὶ εἰς τὴν αὔλακα τῦ ἁγίυ Γεωργίυ ἐν δεξιᾷ· ἡ δὲ βάσις βέβηκε τῇ ἀνωτέρω δευτέρᾳ νήσῳ τὸ μέγεθος. Τρίτη δὲ νῆσος τὸ μέγεθός ἐςιν, ἡ δεξιὰ τῆς δευτέρας, καὶ χωριζομένη ἀπὸ ταύτης τῇ τῦ ἁγίυ Γεωργίυ αὔλακι ἢ ςόματι, πολὺ μείων ἑκατέρας τῶν ἀνωτέρω, καθήκυσα καὶ αὕτη ἐς θάλασσαν. Εν ἀριςερᾷ δὲ τῆς μεγάλης νήσυ, ἀναμεταξὺ Ισμαὴλ καὶ Κελλίυ, ὐ πόῤῥω τῦ Ισμαὴλ, διασχιζόμενος ὁ ἀριςερὸς βραχίων τετράπλευρόν πως ποιεῖ, καθῆκον μέχρι Κελλίυ, καὶ πολλὰ νησίδια ἐν ἑαυτῷ περιλαμβάνον· καὶ αὖθις κάτω τῦ Κελλίυ καὶ ὐ πόῤῥω, διασχίζεται ὁ αὐτὸς βραχίων καὶ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

κύλον μέγαν ποιεῖ, καὶ πολλὰ συμπερικλείει νησίδια, ἅ περ, μάλα προσφυῶς, κυκλάδας νήσυς ὀνομάζειν δίκαιον. Επειτα συνέρχεται πάλιν διασχισθεὶς ὁ βραχίων, καὶ συγκλειόμενος ἐσβάλλει ἐς τὸν Πόντον ἑνὶ ςόματι, ὅ περ τὸ βορειότατον ἐςί. Πρὸ δὲ τῆς εἰσβολῆς ταύτης νησίδια τέσσαρα κεῖνται μικρὰ παντάπασι. Τῆς δὲ αὔλακος τῦ ἁγίυ Γεωργίυ διασχιζομένης καὶ ποιύσης τὸ τρίτον τῷ μεγέθει νησίον, ἡ δεξιὰ αὖλαξ, πολὺ μείων τῆς ἀριςερᾶς, εἰς λίμνην, Ραζὲλ ὀνομαζομένην, ἐσβάλλει, ἐς ἣν, καὶ ἕτερα ἑτέρωθεν ἐρχόμενα, ἐσβάλλυσιν ὕδατα· αὕτη δὲ ἡλίμνη ἐκβάλλει ἐς τὴν θάλασσαν δι᾿ ἑνὸς μεγάλυ ςόματος, καὶ διὰ δύω μικρῶν πάμπαν κατωτέρω. Συναριθμυμένυ ἓν καὶ τῦ ςόματος τῆς Ραζὲλ λίμνης, τέσσαρσι μεγάλοις ςόμασιν ἐκβάλλει νῦν ὁ Ιςρος εἰς θάλασσαν, πάλαι δὲ, πέντε μὲν κατὰ τὸν Ηρόδοτον, ἑπτὰ δὲ κατὰ τὸν Στράβωνα. Εισὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τὴν πρωτεύυσαν διάσχισιν τῦ Ιςρυ νησίδια, ὑπὲρ τῦ αὐχένος τῦ Ηροδότυ ὥς φησι καὶ Στράβων.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ... ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ἁ δὲ παρ᾽ ἡμῶν ἐῤῥέθησαν ἀνωτέρω περὶ τῆς νῦν καταστάσεως τῶν ἐκβολῶν τȣ̃ Ἴςρȣ, ἑπομένων ἑτέροις γεωγραφικοῖς πίναξιν, ειάθη ὡς εἴρηται ἤδη πρὸ δύο ἐνιαυτῶν, ἵν᾽ οἱ ἀναγινώσκοντες εἰδείησαν ὡς ȣ̓δὲν γεωγραφικῶν πινάκων ἐςὶν ἀτελέςερον, καὶ ῥαδίως κρίνειν περὶ τȣ́των καὶ ἀποφαίνεσθαι, προπέτεια. Οἱ τȣ̀ς τόπȣς μόνον καλῶς εἰδότες ἰδίοις ὄμμασι χρώμενοι, καὶ ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτῶν μετὰ προσοχῆς καὶ τῆς προσηκȣ́σης ἐξετάσεως, ἐγκολαμμένας τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἔχοντες, ȣ̃τοι καὶ ἀγράμματοι ὄντες, περὶ ὀρθότητος γεωγραφικῶν πινάκων κρίνȣσι κάλλιον. Οὐκȣ̃ν συγγνωμονικώτεροι ὦμεν, παλαιȣ̀ς πίνακας ὁρῶντες καὶ περιγραφὰς ἀναγινώσκοντες· εἰγὰρ νῦν τὰ τοιαῦτα σφαλμάτων ȣ̓ σπανίζȣσι, τί δεῖ περὶ τῶν παλαιῶν νομίζειν, οἵ τῶν εὐκολυντικῶν ἡμετέρων τρόπων ἐςέρηντο.

Ὁδὲ ἱμὰς τȣ̃ Δαρείȣ βασιλικῆς τῷ ὄντι ἀμαθείας καὶ σκαιότητος καὶ ἀπονοίας τυγχάνει σημεῖον ἀναμφισβήτητον. Εἰδὲ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τις καὶ τῆς ὠμότητος αὐτȣ̃ καὶ ἀπανθρωπίας ζητεῖ σημεῖον, ἡ ἐκςρατεία αὕτη πασίδηλον. Προςεθείσθω δ' ὅμως καὶ τὸ ἐφεξῆς, τὸ ȣ̓κ ἀγρίας μόνον καὶ ἀπερισκέπτȣ βαρβαρότητος διάθεσιν δεικνύον, ἀλλὰ καὶ ἀςικὴν δολιότητα καὶ ἐσκεμμένην ἀπανθρωπότητα ἐμφαῖνον. Εξελαύνοντος τὸν ςρατὸν τȣ̃ βαρβάρȣ, Οἰόβαζος, φησὶν Ηρόδοτος, ἐδεήθη, τριῶν ἐόντων οἱ παίδων, καὶ πάντων ςρατευομένων, ἕνα αὐτῷ καταλειφθῆναι· ὁ δὲ οἱ ἔφη, ὡς φίλῳ ἐόντι, καὶ μετρίων δεομένῳ, πάντας τȣ̀ς παῖδας καταλείψειν, καὶ κελεύει τȣ̀ς ἐπὶ τȣτέων ἐπεςεῶτας ἀποκτεῖναι πάντας τȣ̀ς Οἰοβάζȣ παῖδας· καὶ ȣ̃τοι ἀποσφαγέντες αὐτοῦ ταύτῃ ἐλίποντο.

Τῶν δὲ ἐθνέων τȣ́των οἱ σαυρομάται τὰ πρὸς βορέην ἄνεμον νέμονται ὑπὲρ ποταμὸν Τάναϊν, ἀρχόμενοι ἐκ τȣ̃ μυχȣ̃ τῆς Μαιήτιδος λίμνης· βȣδινοὶ δὲ ὑπεροικέȣσι τȣ́των, γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλῃ παντοίῃ, τῶν κατύπερθε πρὸς βορέην, ἔρημος, καὶ μετὰ ταύτην ἀποκλίναντι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην, νέμονται Θυσσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον. Συνεχέες δὲ τύτοισι ἴϋρκαι, ὑπὲρ δὲ τύτων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένον, οἰκέυσι σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ τῶν βασιληΐων ἀποςάντες. Οἱ βασιλήϊοι σκύθαι οἱ ἄριςοι καὶ τὺς ἄλλυς σκύθας νομίζοντες δύλυς σφετέρυς εἶναι. Κατήκυσι δὲ ὗτοι, τὸ πρὸς τὴν μεσημβρίην, ἐς τὴν Ταυρικὴν, ἀπὸ τῶν ταύρων ὕτω παρονομαζομένην. Τὰ δὲ κατύπερθε, πρὸς βορέην ἄνεμον, οἰκέυσι μελάγχλαινοι, εἵματα μέλανα πᾶντες φορέοντες. Πέρην μὲν ὗν τῦ Γέῤῥυ ποταμῦ οἰκέυσι οἱ βασιλήϊοι σκύθαι, ἐντὸς δὲ, οἱ νομάδες σκύθαι, τὺς ἕλληνες, οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὕπανι ποταμῷ, βορυσθενεΐτας καλέυσι, σφέας δὲ αὐτὺς, ὀλβιοπολίτας. Στράβων δέ φησι, πλεύσαντι δὲ τὸν βορυσθένη ςαδίυς διακοσίυς, ὁμώνυμος αὐτῷ πόλις ἐςὶν, ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ολβία καλεῖται, μέγα ἐμπορεῖον, κτίσμα μιλησίων. Εντεῦθεν ὡς ἀπὸ μεσαιτάτυ τῆς Σκυθίας, τῆς περιγραφῆς Ηρόδοτος ἄρχεται. Τῶν γεωργῶν κατύπερθε,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

πρὸς βορέην ἄνεμον, ἀνδροφάγοι οἰκέουσι. Τοὺς δὲ Θυσσαγέτας πολλὸν καὶ ἴδιον ἔθνος ὄντας, καθ' Ἡρόδοτον, πατέρας αὐτοὺς τοῦ νῦν μεγάλου ἔθνους τῶν σλάβων, τοῦ ἀπὸ Βόλγα μέχρι Τριὲς, καὶ ἀπὸ Βαλτικῆς θαλάσσης μέχρι Θεσσαλίας ἐκτεινομένου, ἡγεῖσθαι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, πιθανότητος καὶ λόγου οὐκ ἀλλότριον.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἠῶ τοῦ Βορυσθένεος. Πρὸς δὲ ἑσπέρην πρῶτοι καλλιπίδαι, ἐόντες ἕλληνες σκύθαι, ὑπὲρ τούτων ἀλαζόνες. Οὗτοι καὶ οἱ καλλιπίδαι, καὶ σῖτον σπείρουσι, καὶ σιτεύονται, καὶ κρόμμυα καὶ φακοὺς καὶ σκόροδα καὶ κέγχρους. Ὑπὲρ δὲ ἀλαζόνων οἰκέουσι σκύθαι ἀροτῆρες, οἳ οὐκ ἐπὶ σιτήσει σπείρουσι τὸν σῖτον ἀλλ' ἐπὶ πρήσει. Τούτων δὲ κατύπερθε οἰκέουσι νευροί. Οἱ δὲ γελωνοὶ, εἰσὶ τὸ ἀρχαῖον ἕλληνες, ἐκ δὲ τῶν ἐμπορείων ἐξαναστάντες, οἴκησαν ἐν τοῖσι βουδινοῖσι, καὶ γλώσσῃ, τὰ μὲν, σκυθικῇ, τὰ δὲ, ἑλληνικῇ χρέονται. Βουδινοὶ δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέονται, γελωνοῖς, ὑπὸ μέντοι ἑλλήνων καλέονται

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

καὶ οἱ βȣδινοὶ, γελωνοὶ, ȣ̓κ ὀρθῶς καλεύμενοι.

Η Σκυθία τȣ̃ Ηροδότȣ, πρὸς ἑσπέραν καὶ βοῤῥᾶν καὶ ἕω, αὕτη ἐςί. Τȣ̃ Ηροδότȣ λέγοντος, Εἰσὶ δὲ οἵδε οἱ μέγαν τὸν Ιςρον ποιεῦντες ποταμοὶ, διὰ μέν γε τῆς σκυθικῆς χώρης, πέντε μὲν οἱ ῥέοντες, τόν τε σκύθαι Πόρατα (μᾶλλον δὲ Πȣ́ρατα (1)) καλέȣσι, ἕλληνες δὲ πύρετον, καὶ ἄλλος Τιαραντὸς, καὶ Αραρός τε καὶ Νάπαρις καὶ Ορδησσός. Ο μὲν πρῶτος λεχθεὶς τῶν ποταμῶν (ὁ Πȣ́ρατα), μέγας καὶ πρὸς ἠῶ ῥέων, ἀνακοινȣ̃ται τῷ Ιςρῳ τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ

---

(1) Τεκμαίρομαι δὲ ὅτι Πούρατα ἔλεγον οἱ σκύθαι, καὶ οὐ Πόρατα, τῇ τε προφορᾷ τῶν νῦν κατοίκων Προυτ λεγόντων· καὶ τῇ γραφῇ τῇ ἑλληνικῇ· τὸ γὰρ υ πάντως οὐχ ὡς ι προέφερον οἱ ἕλληνες· εἰ γὰρ οὕτω, περιττὸν ἂν ἦν πάντως τὸ υ. Πῶς δὲ προὔφερον οἱ ἕλληνες; Εμοὶ δοκεῖ ὡς νῦν καὶ οἱ φρανσαῖοι, καὶ ὡς προφέροι τις ἂν τὸ ιου μονοσυλλάβως ἐπιτροχάδην διαλεγόμενος, καὶ ἡ προφορὰ αὕτη εἴθισται καὶ νῦν παρὰ τοῖς ἕλλησι. Θαύματος δὲ ἄξιον ὅτι τὸ ἰύρκης τοῦ Ηροδότου καὶ τὸ τῦρκος καὶ τὸ κῦρτος τοῦ Στράβωνος, προφέρονται καὶ νῦν ἔτι ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων καθ' ἣν ἐγὼ προφορὰν τεκμαίρομαι τὴν τῇ τοῖου πλησιάζουσαν.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

δεύτερος, καλέμενος Τιαραντὸς, πρὸς ἑσπέρης τε μᾶλλον, καὶ ἐλάσσων. Ο δὲ δὴ Αραρος καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ορδησσὸς, διὰ μέσε τέτων ἐόντες, ἐσβάλλεσι ἐς τὸν Ιςρον. Οὗτοι μὲν αὐτιγενέες ποταμοὶ σκυθικοὶ συμπληθύεσι αὐτόν. Εκ δὲ ἀγαθύρσων Μάρις ποταμὸς ἰέων συμμίσγεται τῷ Ιςρῳ . . . . Ετέρωθι δὲ πάλιν. Ηδη ὧν ἀπὸ μὲν τῦ Ιςρε τὰ κατύπερθε ἐς τὴν μεσόγαιαν φέροντα, ἀποκλήιται ἡ Σκυθικὴ, ὑπὸ μὲν πρώτων, ἀγαθύρσων· μετὰ δὲ, νευρῶν· ἔπειτα δὲ, ἀνδροφάγων· τελευταίων δὲ, μελαγχλαίνων. Επειτα ἀπαριθμεῖ τὰς πρὸς ἕω τῦ Ιςρε, καὶ μετ' αὐτὸν ὀνομάζει Τύραν, ἐ ἐπὶ τῷ ςόματι κατοίκηνται ἕλληνες. οἳ τυρῆται καλέονται· Υπανιν, Βορυσθένη, ὃς ἰχθύας καλλίςες τε διακριδὸν καὶ πλείςες παρέχεται· πίνεσθαί τε ἥδιςος ἐςί· ποίη τε, τῇ ἐ σπείρεται ἡ χώρη, βαθυτάτη καὶ ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, γίνεται, ἅλεςτε ἐπὶ τῷ ςόματι αὐτῦ αὐτόματοι πήγνυνται ἄπλετοι· κήτεάτε μεγάλα, ἀνά-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ... ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ...
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

κανθα, τὰ, ἀντακαίες καλέεσι, παρέχεται εἰς ταρίχευσιν, ἄλλα τε πολλὰ θωϋμάσαι ἄξια · · · ἀγχȣ̃ δὲ θαλάσσης οἱ συμμίσγεται ὁ Ὕπανις, ἐς τὠϋτὸ ἕλος ἐκδιδȣ̀ς· Παντικάπην συμμισγόμενον τῷ βορυσθένεϊ· Ὑπάκυριν, ἕβδομον Γέῤῥον καὶ τέλος, ὄγδοον τὸν Τάναϊν, ὅς ἐκδιδοῖ ἐς τὴν καλεομένην λίμνην Μαιῆτιν, ἣ ȣ̓ρίζει σκύθας τε τȣ̀ς βασιληίȣς καὶ σαυρομάτας. Ταῦτα, λέγω, τȣ̃ Ἡροδότȣ λέγοντος δῆλα τὰ ὅρια αὐτῆς, ὁ Ἴςρος μέχρι τȣ̃ Ὄλτȣ ἢ καὶ ἐπέκεινα, μέχρι τȣ̃ ὁρίȣ τῆς Κραϊοβικῆς καὶ τȣ̃ Μπανάτ· καὶ γὰρ καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἑτέρων παρομοίων ἐθνῶν τὸ κράτος ὁρῶμεν μέχρι τȣ́τȣ, ὡς φυσικὸν ὅριον ὄντος, ἐκτεινόμενον· ȣ̓δ' ἐξ ὧν Ἡρόδοτος λέγει, συνάγειν ἔχοι τις ἂν τὸν Ὄλτον ὁριςὸν ὅριον· ὑπὲρ Ἴςρȣ δὲ ὃ καὶ νῦν τὸν Ῥȣμȣνικὸν ἀγρὸν τȣ̃ Ἀρδελίȣ διορίζει ὅριον διὰ τȣ̃ βορείȣ τῆς Μολδόβης μέχρι τȣ̃ Τύρα ἀφικνȣ́μενον· πάντως γὰρ ἡ χώρα τῶν ἀγαθύρσων καὶ ἐς τὸ βόρειον τῆς Μολδόβης ἐξ ἔω παρετείνετο, καὶ ἐκ δυσμῶν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἴσως μέχρι τῆς συμβολῆς τȣ̃ Ἴςρȣ καὶ τȣ̃ Μάρεως· πάλαι γὰρ ὁ Μάρις, ἔλεγον, εἰσβάλλει εἰς τὸν Ἴςρον καὶ ἐχ ὁ Τισσός· νῦν ἔτος ὑπερίσχυσε, καὶ τἀναντία λέγομεν. Ἐξ ἔω δὲ, ὅριον τῆς Σκυθίας τȣ̃ Ἡροδότȣ ὁ Τάναϊς. Ἀγάθυρσοι δὲ ἁβρότατοί εἰσι καὶ χρυσοφόροι τὰ μάλιςα· ἐπίκοινον δὲ τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται (κοινὸν τȣ̃το καὶ ἄλλοις σκύθαις), ἵνα κασσίγνητοίτε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ οἰκήιοι ἐόντες πᾶντες, μήτε φθόνῳ, μήτε ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλȣς.

Ἡμῖν δοκεῖ ἡ πολύχρυσος ἄρκτος Ἡροδότȣ, ἡ χώρα τῶν ἀγαθύρσων εἶναι, νεμομένων τὰ μέχρι Τισσȣ̃ ἴσως. Ἐκ δὲ ἄρκτȣ, φησὶ, τῆς Εὐρώπης πολλῷ τοι πλεῖςος χρυσὸς φαίνεται ἐὼν, ὅκως μὲν γινόμενος ȣ̓κ ἔχω τȣ̃το ἀτρεκέως εἶπαι. Εἰ δὲ ἀγνοȣ̃ντι ἔοικεν, ȣ̓δὲν ξένον· καὶ γὰρ καὶ τὸ ἤλεκτρον καὶ τὸν κασσίτερον, τὰ πολὺ πρὸ τȣ̃ Ὁμήρȣ, καὶ πρὸ τȣ̃ τρωϊκȣ̃ πολέμȣ, εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Εὐρώπης καὶ ἁπλῶς ἐς τὰ παραμεσόγεια κομιζόμενα, ὁμολογεῖ μὲν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἐκ τῶν ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης φοιτᾷν ἑκάτερα, διαπορεῖ δὲ περὶ τούτων ὅλως καὶ ἀμφιβάλλει· φησὶ γὰρ, περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπέρην ἐσχατιέων, ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως εἶπαι· οὔτε γὰρ ἔγωγε ἐνδέκομαι Ηριδανὸν καλέεσθαι πρὸς βαρβάρων ποταμὸν, ἐκδιδόντα ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς βορέην ἄνεμον, ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστὶ, οὔτε νήσους οἶδα κασσιτερίδας ἐούσας, ἐκ τῶν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ. Τοῦτο μὲν γὰρ ὁ Ηριδανὸς αὐτὸς κατηγορέει τὸ ὄνομα, ὡς ἔστιν ἑλληνικὸν καὶ οὐ βάρβαρον, ὑπὸ ποιητοῦ δέ τινος ποιηθέν· οὔτε δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω οὐ δύναμαι ἀκοῦσαι μελετῶν, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα Εὐρώπης. Εξ ἐσχάτων δ' ὦν τῆς Εὐρώπης ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ καὶ τὸ ἤλεκτρον. Εστι δ' οὖν καὶ ἀποροῦντος καὶ ἀμφιβάλλοντος καὶ τρόπον τινὰ, ἀπαναινομένου τοῦ Ηροδότου, πολλοῦ λόγου ἄξια τὰ λεγόμενα· μανθάνομεν γὰρ καὶ παρ' αὐτοῦ, καί τοι ἀπαναινομένου πως, ἃ καὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἦσαν οὐκ ἄγνωστα· οἴδαμεν γὰρ νῦν ὅτι

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἐκεῖθεν ἀφικνεῖται καὶ νῦν ἡμῖν καὶ ὁ κασσίτερος καὶ τὸ ἤλεκτρον, καὶ τὰ νῦν γινωσκόμενα ἐπικυροῖ τὰ πάλαι ἀμφιβαλλόμενα. Οὐμὴν ȣ̓δὲ τὰ ὀνόματα ποιητȣ̃ τινός εἰσι πλάσματα, ἀπροσεξίᾳ δὲ καὶ ἀνεπιϛασίᾳ τοιαῦτα ἐῤῥέθησαν, ὡς εἰμὴ ἤδει καὶ τὴν τότε μανίαν τȣ̃ μεταφράζειν τὰ ἀμετάφραϛα, ἤ μηδ᾽ ὅλως τῷ νῷ τῶν λεγομένων προσέχοντας, ἀντικαθιϛᾶν ἑτερογλώσσοις ἐκείνοις ἕτερα ἐθνικὰ τάχα καὶ ἰδιόγλωσσα ὀνόματα, δέον τὰ κύρια τῶν ὀνομάτων ἀμετακίνητα καὶ ἀπαράλλακτα, ὡς ἔνι, φυλάττειν, καὶ τὴν ἱϛορίαν ȣ̃τω καὶ τὴν γεωγραφίαν πολλῶν δυσχερειῶν ἀπαλλάττεσθαι.

Ἀλλ᾽ ὀρέγεσθαι μὲν μανθάνειν, ὡς ἴδιον ἀνθρώπȣ, μὴ δύνασθαι δὲ καὶ ἀγνοεῖν ὁμολογεῖν, ἐπαινετέον· περιμένειν δὲ ἐπιμένοντα καὶ σπȣδάζοντα, ἤτοι παρ᾽ ἑαυτȣ̃ ἢ παρ᾽ ἄλλων μαθεῖν τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπέχειν περὶ τῶν μὴ δοκȣ́ντων, μηδὲν ὑποτιθέμενον, μηδὲν ἀποφάσκοντα, μηδὲν ἀποφαινόμενον, μηδὲν ἀνεξετάϛως παρα-

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

δεχόμενον ἢ ἀποδεχόμενον, φιλόσοφον. Ἀλλ᾽ οἱ ἄνθρωποι οὐχ οὕτως τὰ πολλὰ ἐπὶ τὰς γνώσεις τῶν ὄντων βαδίζουσιν. Οὐ λόγος ἐνταῦθα περὶ τῶν ἀλευροπτέρων ψυχαρίων, περὶ τῶν ἀτεχνῶς ὄντων σκιαὶ ἀΐσσουσαι, ὡς οἱ πολὺ πλείους δὲ ἠθικὴν ἢ φυσικὴν περίςασιν· ἀλλὰ περὶ μόνων, οἵ οἷοι πέπνυνται, οἵπερ, κακῇ τύχῃ, τῶν λόγου μετεχόντων, πολλοςημόριον· καὶ γὰρ καὶ οἱ τοιοῦτοι, ὁτὲ μὲν ἄγαν τοῦ μαθεῖν καὶ ἀποφαίνεσθαι ἐφιέμενοι, καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἣν εἰλικρινῶς ὁμολογεῖν, φιλόσοφον, ἀχθηροτέραν σφίσιν Ολύμπου καὶ Οσσης, καὶ ἀνύποιςον ἀνάνδρως ἡγούμενοι, πραγμάτων ςερούμενοι, ὑποθέσεσι χαίρουσιν· ὁτὲ δὲ, τοὺς λόγους τῶν πρὸ αὐτῶν ἐξετάζειν καὶ ἐν χοάνῳ οἱονεὶ χυμικῷ δοκιμάζειν, ἢ μὴ βουλόμενοι, ἢ μὴ δυνάμενοι, ἢ νωθρεύοντες· τείνει γὰρ ὡς ἐπὶ κέντρον ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τὴν νωθρότητα, ἢ τέλος, εἴπωμεν καὶ τοῦτο τὸ συμβαῖνον συχνότερα, πάθεσι καὶ ἀσθενείᾳ ψυχῆς κωλυόμενοι, τὰ μὲν, οὐδ᾽ ἀνενεγκεῖν ἠξίωσαν, τὰ δὲ, ὡς μύθους καὶ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

πλάσματα τάχα ἀναφέροντες, ἀπέῤῥιψαν, ἄνδρες ἄλλως ἀξιόλογοι καὶ πολλȣ̃ σέβατος καὶ εὐγνωμοσύνης ἄξιοι.

Ἀλλὰ χάρις μὲν αὐτοῖς μὴ σιωπήσασι, καὶ διὰ τὰ δοκȣ̃ντα αὐτοῖς πλάσματα, ἃ δὲ περιφρονηθέντα, σιωπῆς ἔτυχον, πόθον ταῦτα πολὺν ἡμῖν ἐςερημένοις ἐμβάλλει καὶ μομφῆς ἀξία ἡ σιωπὴ κρίνεται. Ἡρόδοτος μὲν ȣ̓̃ν, τȣ̃ τε λόγȣ καὶ τȣ̃ ἤθȣς τὸν χαρακτῆρα ἀςεῖος καὶ ἡδὺς τυγχάνων, γελῶ, φησιν, ὁρῶν γῆς περιόδȣς πολλȣ̀ς γράψαντας, οἳ Ὠκεανόν τε γράφȣσι πέριξ, τήν τε γῆν κυκλοτερέα ὡς ἀπὸ τόρνȣ. Στράβων πάλιν σπȣδαιότερος καὶ καθαπτικώτερος τȣ̃ δέοντος τυγχάνων, Ἡρόδοτον καὶ Ἐλλάνικον καὶ Εὔδοξον παρὰ λόγον περιφρονῶν, καὶ καταψεύδεσθαι καὶ καταφλυαρεῖν αὐτȣ̀ς λέγων, καὶ ταῦτα ἀναντιῤῥήτως τἀληθῆ λέγοντας, ὡς τάχα φαντασιογεννήματα μὴ προσφερόμενος, ἔλαθεν ἑαυτὸν, ἀφιλόσοφα πάντη προσενεχθεὶς, καί τοι τὸ τῆς φιλοσοφίας ὄνομα ἐπὶ ςόματος ἀεὶ φέρων καὶ φιλόσοφος τῷ ὄντι τυγχάνων,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΟΥ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

καὶ ἀντὶ πλασμάτων, ἀπεσύριξε τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν. Πυθέα δὲ τῷ μασσαλιώτῃ, ἀντὶ τοῦ σέβεσθαι αὐτὸν πολλὰ γεωγραφίας ἕνεκα πονήσαντα, ἐχθροπαθέςερον φέρεται, καὶ τὸ καταψεύςης καὶ καταφλύαρος μᾶλλον ἐπιδαψιλεύεται, καὶ ἐ δ' ὑπάρξαι ποτὲ τὴν αὐτοῦ περιήγησιν οἴεται. Ἀλλ' εἰ καὶ λεπτολογίαι τινὲς ἀπίθανοι, ἡ περιήγησις γεμὴν τοῦ Πυθέα πάντως ὑπῆρξε, καὶ ὁ σοφὸς ἡμῖν καὶ ἀκάμαντος μασσαλιώτης μέχρι τοῦ ςόματος τῆς Βαλτικῆς καὶ ἐπέκεινα ἴσως ἀφίκετο, τῶν μερῶν ἐκείνων πλεῖον καὶ πάλαι πλευμένων ἢ Ηροδότῳ καὶ Στράβωνι, καὶ ἄλλοις ἐδόκει. Στράβων, εἰ περίληψίν τινα ἀκριβῆ ἐν τοῖς αὐτοῦ πονήμασι παρεμβεβλήκει τῆς τοῦ Πυθέου περιηγήσεως, πολὺ πολυτιμότερα ἦσαν ἂν ἡμῖν τὰ πολύτιμα αὐτοῦ συγγράμματα. Ἀλλ' ἴσως ἐν τῇ μὴ εὑρεθείσῃ ἔτι ἱςορίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἀξιόλογος αὕτη περιήγησις παρεμβέβληται, ἐς ἀναίρεσιν πάντως· καὶ εἴθε ἡμῖν καὶ ταύτην τὴν ἀξιολογωτάτην πάντως ἱστορίαν ὁ χρόνος ἀνακαλύψειεν.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Αλλὰ μήποτε τὰ ἐπὶ Στράβωνος τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον πρὸς τὰ ἐφ᾽ Ηροδότε, ὃν καὶ τὰ ἐπὶ τέτε πρὸς τὰ ἐφ᾽ Ομήρε, καὶ ᾔδεσαν οἱ ἐφ᾽ Ομήρε κάλλιον τὰ βόρεια, ἤπερ οἱ ἐφ᾽ Ηροδότε, ὥςπερ καὶ αὐτὸς Ηρόδοτος ᾔδει κάλλιον τινὰ τε λογοποιὸν φάσκοντος αὐτὸν Στράβωνος; Ομήρε γὰρ λέγοντος,

„Εγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθα,
„Ενθα δὲ κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμοί τε, πόλεις τε,
„Ηέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ᾽ αὐτοὺς,
„Ηέλιος Φαέθον ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
„Αλλ᾽ ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.

φανερὸν ὅτι τὰ ὑπερβόρεια γνωςότερα ἐτύγχανον· ὁ γὰρ ἂν Ομηρος τοιαῦτα ἔλεγε, καὶ πλάττειν αὐτὸν ὑποτιθέναι, ὧν τὴν ὕπαρξιν ἀγνοεῖν ὑποτίθεμεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὃ δ᾽ ἡμῖν θέμις, ὃ δ᾽ αὐτῷ δυνατόν. Οἴδαμεν νῦν ὅτι πράγματα τὰ πάλαι καὶ νῦν ὑφαυχένως καὶ ἀλαζόνως νομιζόμενα πλάσματα. Αλλ᾽ Ομηρος ἀληθεύει; ἴσως καὶ μὴ βελόμενος, μὴ πιςεύων καὶ αὐτὸς τὰ πρὸ αὐτε ἢ καὶ ἐπ᾽ αὐτε γινωσκόμενα, καὶ αὐθεντείᾳ ποιητικῇ, μύ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

θοις εἰς τὰ σκοπέμενα τοῖς λεγομένοις χρώμενος, ὡς καὶ Στράβων οἴεται.

Στράβων ἀπιςεῖν ἅπαξ γνὺς, ὁμηριςὴς δὲ ἄλλως μέγας τυγχάνων, εἰς ἀλληγορίας καὶ αἰνίγματα καταφεύγει, τῷ μασσαλιώτῃ Πυθέᾳ συμφάσκειν κατ' ὀδένα τρόπον βελόμενος, ἰσχυρογνωμονῶν ἐκτόπως νὴ τὴν ἀλήθειαν. Καὶ μὴν καὶ τὸν κιμμέριον, φησὶ, βόσπορον οἶδε καὶ τὺς κιμμερίυς, οἳ, κατ' αὐτὸν ἢ μικρὸν πρὸ αὐτῦ, μέχρις Ἰωνίας ἐπέδραμον τὴν ἐκ Βοσπόρυ πᾶσαν. Αἰνίττεται γῦν καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας αὐτῶν ζοφῶδες ὂν, ἐν οἷς λέγει,

Ἠέρι καὶ νεφέλῃ . . . .

καὶ κατωτέρω αὖθις φησὶ, καὶ τὺς κιμμερίυς εἰδὼς τὺς κατοικῦντας τὸν κιμμέριον βόσπορον, πρὸς βοῤῥᾶν ὄντα καὶ ζοφώδη, μετήγαγεν εἰς σκοτεινόν τινα τόπον οἰκείως τὸν καθ' ᾅδην, χρήσιμον πρὸς τὴν μυθοποιίαν τὴν ἐν τῇ πλάνῃ. Ηδει, ναί, τὺς κιμμερίυς, ἀλλ' ἐνταῦθα τῷ Ομήρῳ λόγος οὐ περὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ κιμμερίων, ἀλλὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΗ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

περὶ τῶν κιμμερίων τῶν παρωκεανίων, ὅπου

„Ἐγγὺς νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθα.

ὅπου ὁμίχλαι παχεῖαι σχεδὸν ἀΐδιαι, καὶ ζόφος καὶ μεσουρανοῦντος ἡλίου, ὥς περ ἐν τῷ βορείῳ τοῦ Δαΰτζλάνδ· καὶ φάσκειν μετάγειν τοὺς βοσπορίους εἰς ἕτερον τόπον, καὶ παρεκλαμβάνειν οὕτω καὶ διαστρέφειν τὸν νοῦν τοῦ ποιητοῦ πρὸς ἀρέσκειαν, περιττὸν πάντη πάντως ἐστὶ καὶ ἄχαρι, καὶ ἀνθομηρικὰ τῷ ὄντι πράττειν παντάπασιν. Ἤδει καὶ τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὰς πλημμύρας αὐτοῦ, καὶ παρ' αὐτῷ ἀψόρροος ἐστί.

„Τρὶς μὲν γάρ ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ (1).

Ὁ κασσίτερος καὶ τὸ ἤλεκτρον γνωστὰ ἦν καὶ πρὸ αὐτοῦ ἔτι· ἔτι δὲ καὶ οἱ τόποι ἀφ' ὧν ἀφικνοῦντο. Ἤδει καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀφρικῆς, καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἀνατολὰς, καὶ ὁ τῆς Ἀφρικῆς περίπλους πρὸ αὐτοῦ πάντως οὐκ ἐτύγχανε σπάνιος· εἰ δ' ἠμφισβήτηται μετ' αὐτὸν, οὐδὲν ξένον, καὶ

(1) Εἰ δὲ μὴ τρὶς ἀλλὰ δὶς, τάχα τῆς ἱστορίας παραπεσούσης ἢ τῆς γραφῆς διημαρτημένης, φησὶν ὁ Στράβων.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Κασπία ἡ ἀπ' ἑωϋτῆς θάλασσα, ἠνέωκται πολὺ ὕϛερον.

„Ἀλλά σε ἐς ἠλύσιον πεδίον....

Τῇ περ...

„Ου νιφετὸς ἔτ' ἄρ' χειμὼν πολὺς, ἔτέ ποτ' ὄμβρος.

„Αἰθίοπες τοὶ διχθὰ δεδάαται ἔσχατοι ἀνδρῶν

„Οι μὲν, δυσσομένε Ὑπερίωνος, οἱ δ', ἀνιόντος.

Ηδεσαν ἐν ἐφ' Ομήρε καὶ πρὸ αὐτῦ, ὅτι ἐϛὶ τόπος ἐν ᾧ ἡ δύσις ἐγγύς ἐϛι τῇ ἀνατολῇ, καὶ δῆμοι καὶ πόλεις ἐν τοῖς παρωκεανίοις· καὶ τὲς κατοίκες τῆς ἑῴας καὶ δυτικῆς Αφρικῆς, ὅπε διηνεκὲς τὸ θέρος· καὶ πόθεν τὸ ἤλεκτρον καὶ ὁ κασσίτερος, καὶ ὡς πολυτίμητόν τι ἱϛορικὸν τῶν παλαιῶν γνώσεων, ἡγητέον τὰ τȣ̃ γηραιȣ̃ καὶ γεραρȣ̃ Ομήρε ποιήματα, ἀλλ' ὐχὶ ὡς πλάσματα αἰνιγματωδῶς ψυχαγωγίας, ἢ διδασκαλίας χάριν μόνον γραφέντα, ἡγεῖθαι ἀσεβῶς τὰ γραφόμενα.

Διονύσιος μὲν ὁ περιηγητὴς δέχεται τὴν περιήγησιν τȣ̃ Πυθέα, καὶ τὴν Θέλην πολλῷ βορειοτέραν τῶν βρετανίδων νήσων εἶναι λέγει, ἐν οἷς φησὶ,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006